

Konjunkturbarometern
Oktober 2018

Kvartalsbarometer med fler frågor

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier, Working paper, PM** och som remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Statistik och data hittar du på www.konj.se/statistik.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag	7
Totala näringslivet	7
Tillverkningsindustri.....	8
Bygg- och anläggning.....	9
Handel	11
Tjänstesektorn.....	12
Hushåll	14
Fördjupning.....	16

Sammanfattning

Barometerindikatorn föll något i oktober, från 111,2 i september till 108,0. Samtliga sektorer bidrog till nedgången. Nivån pekar, trots nedgången, på att läget i ekonomin är fortsatt starkare än normalt.

Tillverkningsindustrins konfidensindikator föll för andra månaden i rad i oktober men pekar fortsatt på ett betydligt starkare läge än normalt. Nedgången förklaras av svagare signaler från konsumtions- och insatsvaruindustri. Signalerna från investeringsvaruindustrin blev tvärtom något starkare i oktober.

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet föll från 106,2 till 103,3 i oktober. Bägge ingående frågor, synen på orderstockarna i nuläget samt anställningsplanerna på tre månaders sikt, bidrog till nedgången.

Detaljhandels konfidensindikator, som steg rejält förra månaden, föll tillbaka till en nivå strax över det historiska genomsnittet i oktober. Dagligvaruhandeln är den bransch som håller uppe konfidensindikatorn för detaljhandeln över det historiska genomsnittet. De andra delarna av detaljhandeln, motorfordons- och sällanköpshandeln, har konfidensindikatorer som ligger under det normala.

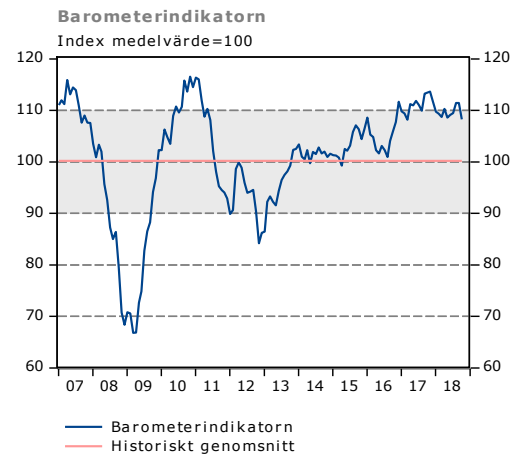
Konfidensindikatorn för tjänstesektorn föll också tillbaka i oktober efter en förhållandevis stor uppgång i september. Främst är det sänkta förväntningar på efterfrågeutvecklingen de närmaste månaderna som förklarar nedgången.

Hushållens konfidensindikator föll 4,0 enheter i oktober, till en nivå nära det historiska genomsnittet. Nedgången förklaras främst av att fler hushåll förväntar sig en försämring av den svenska ekonomin på tolv månaders sikt.

Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Index medelvärde=100

	aug 2018	sep 2018	okt 2018	Förändring	Läget
Barometerindikatorn	111,2	111,2	108,0	-3,2	+
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	121,2	117,3	115,4	-1,9	++
Bygg- & anläggning	106,8	106,2	103,3	-2,9	+
Detaljhandel	102,0	107,6	101,2	-6,4	+
Tjänstesektorn	101,6	105,2	102,7	-2,5	+
Hushåll	102,9	103,5	99,5	-4,0	=
Mikroindex hushåll	102,4	102,3	99,2	-3,1	=
Makroindex hushåll	100,0	101,0	97,9	-3,1	-

Barometerindikatorn

mäter det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin genom att sammanfatta resultaten från företags- och hushållsbarometern.

Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor.

Mikroindex

sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi.

Makroindex

sammanfattar hushållens syn på svensk ekonomi.

Läget

++ mycket starkare än normalt
+ starkare än normalt
= ungefär som normalt
- svagare än normalt
-- mycket svagare än normalt

Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

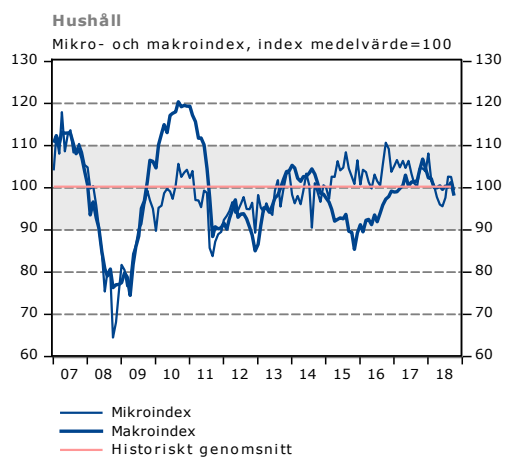
Säsongrensade och utjämnade tidsserier

Säsongrensning görs för att justera för regelbundet återkommande variationer under året. En utjämnad tidsserie visar på en mer långsiktig utveckling och tar bort bruset i högre grad än den säsongrensade serien. Alla diagram i Konjunkturbarometern visar säsongrensade tidsserier om inget annat anges.

Revideringar

Indikatorerna revideras varje månad när tidsserierna säsongrensas.

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern:
www.konj.se/metodbok

Företag

Totala näringslivet

ÖKAD BRIST PÅ PERSONAL

Företagens syn på rådande efterfrågeläge dämpades något i oktober inom samtliga sektorer i näringslivet. I en historisk jämförelse är synen på efterfrågeläget dock fortfarande betydligt starkare än normalt.

Antalet anställda uppges sammantaget ha ökat i oförändrad takt de senaste tre månaderna. Trots ökningen är det fler företag än det var i juli som rapporterar att de har brist på arbetskraft. Bristtalet i oktober är det högsta som uppmätts sedan 1996. Den ökade bristen är främst hänförlig till tjänstesektorn samt bygg- och anläggningsverksamhet.¹

Samtidigt som fler företag uppger att de har brist på personal har andelen företag som förväntar sig att nyanställa de närmaste månaderna minskat något.

Priserna har sammantaget kunnat höjas i betydligt större utsträckning än normalt de senaste tre månaderna och företagen är jämförelsevis nöjda med lönsamheten för närvarande.

Företagens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt uppgår till 1,5 procent i oktober jämfört med 1,3 procent i juli.

Tabell 2 Totala näringslivet, månadsvisa frågor

Säsongrensade netttotal

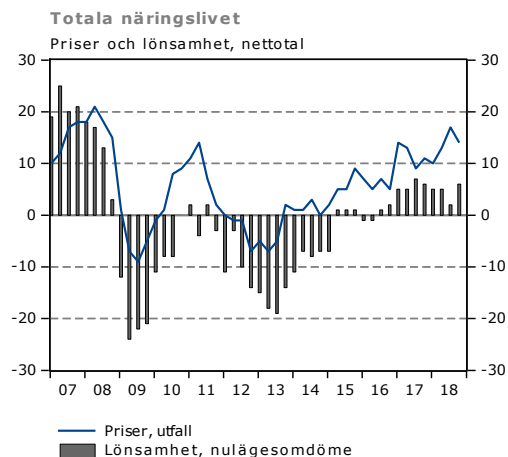
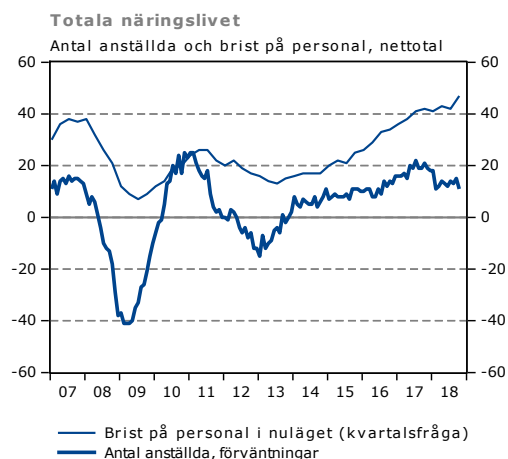
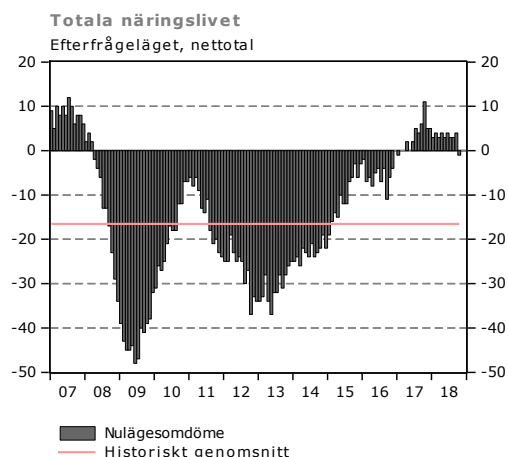
	Medel	jul 2018	aug 2018	sep 2018	okt 2018
Konfidensindikator	100	106,3	107,0	109,7	106,3
Efterfrågeläge	-17	3	3	4	-1
Antal anställda, utfall	-2	13	13	14	13
Antal anställda, förväntningar	-2	14	13	15	11

Tabell 3 Totala näringslivet, kvartalsvisa frågor

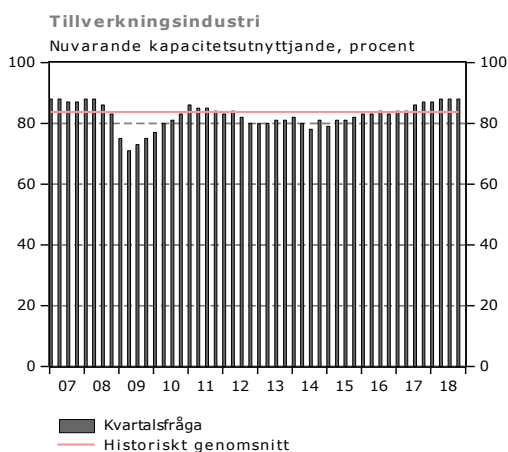
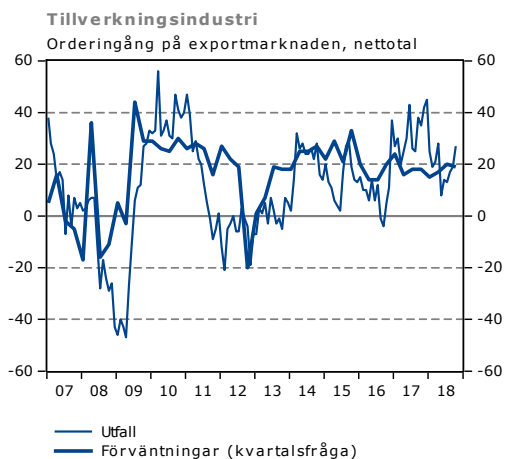
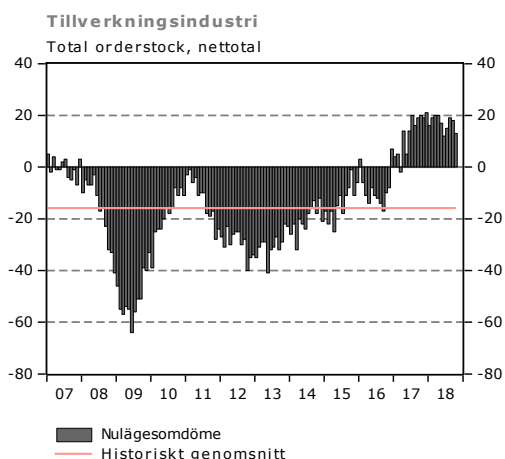
Säsongrensade netttotal

	Medel	jan 2018	apr 2018	jul 2018	okt 2018
Brist på arbetskraft	24	41	43	42	47
Lönsamhet	-3	5	5	2	6

Anmärkning. Totala näringslivet är en sammanvägning av resultaten för bygg- och anläggning, tillverkningsindustri, handel och tjänstesektorn. Vikterna är andra än de som används vid beräkning av Barometerindikatorn.

¹ Frågan är något annorlunda formulerad i enkäten riktad till företag inom bygg- och anläggningsverksamhet än i enkäterna till övriga sektorer.

Tillverkningsindustri

KAPACITETEN HAR BYGGTS UT MEN INTE TILLRÄCKLIGT

Utfall och nuläge: Industriföretagen rapporterar om ökad ordergång på hemmamarknaden de senaste tre månaderna. Andelen företag som rapporterar om en ökning är ungefär i nivå med det historiska genomsnittet. När det gäller utvecklingen på exportmarknaden rapporterar företagen om ordertillväxt i ökad utsträckning jämfört med tidigare. Skillnaden mellan andelen företag som redovisar ökad respektive minskad exportordergång är i oktober klart större än normalt. Samtidigt dämpades de historiskt starka omdömena om orderstockarnas storlek marginellt.

Både produktionskapacitet och produktionsvolym uppges sammantaget ha ökat de senaste tre månaderna. En tredjedel av industriföretagen säger sig ha ökat sin produktionskapacitet, vilket är betydligt fler än normalt. Men trots en omfattande utbyggnad anser en övervägande andel fortfarande att kapaciteten är otillräcklig. Kapacitetsutnyttjandet ligger kvar på undersökningens högst uppmätta värde, 88 procent, för tredje kvartalsmätningen i rad. Senast motsvarande höga värde uppmättes dessförinnan var i april 2008.

Antalet anställda uppges sammantaget ha ökat de senaste tre månaderna. Men trots nyanställningarna är andelen företag som har brist på arbetskraft fortsatt högre än normalt. Det främsta hindret för ökad produktion uppges dock vara brist på maskin- och anläggningsskapacitet.

Konkurrenssituationen har sammantaget förbättrats något på såväl den inhemska marknaden som på de utländska marknaderna och försäljningspriserna har kunnat höjas i klart större utsträckning än normalt. Synen på nuvarande lönsamhet förbättrades åter i oktober efter nedgången i juli och är nu den starkaste på elva år. Nio av tio industriföretag svarar att lönsamheten är god eller tillfredsställande.

Förväntningar och planer: Företagens förväntningar pekar på en fortsatt utbyggnad av produktionskapaciteten de kommande tre månaderna. Drygt en tredjedel planerar att öka sin kapacitet. Nettotalet (det vill säga skillnaden mellan andelen företag som tror på en ökning och de som tror på en minskning) är det högsta som uppmätts sedan kvartalsundersökningen startade 1964. Företagens förväntningar på produktionsvolymen är också betydligt mer optimistiska än normalt.

Förväntningarna på de närmaste månadernas ordergång är oförändrat något mer optimistiska än normalt. Inte heller anställningsplanerna ändrades nämnvärt i oktober och pekar på sysselsättningstillväxt inom tillverkningsindustrin även de kommande tre månaderna.

Andelen industriföretag som uppger att de kommer att höja försäljningspriserna på tre månaders sikt överstiger fortsatt det historiska genomsnittet.

Tabell 4 Tillverkningsindustri, månadsvisa frågor

Säsongsrensade netttotal

	Medel	jul 2018	aug 2018	sep 2018	okt 2018
Utfall och nuläge					
Produktionsvolym	16	19	18	23	27
Orderingång hemmamarknad	6	9	12	11	8
Orderingång exportmarknad	12	13	17	19	27
Orderstock, nulägesomdöme	-16	15	19	18	13
Exportorderstock, nulägesomdöme	-10	13	21	21	14
Färdigvarulager, nulägesomdöme	13	-1	-5	4	4
Antal anställda	-7	17	17	19	18
Förväntningar och planer					
Produktionsvolym	22	34	37	38	36
Försäljningspriser hemmamarknad	9	21	24	24	25
Försäljningspriser exportmarknad	2	19	16	19	16
Antal anställda	-11	11	15	17	15

Tabell 5 Tillverkningsindustri, kvartalsvisa frågor

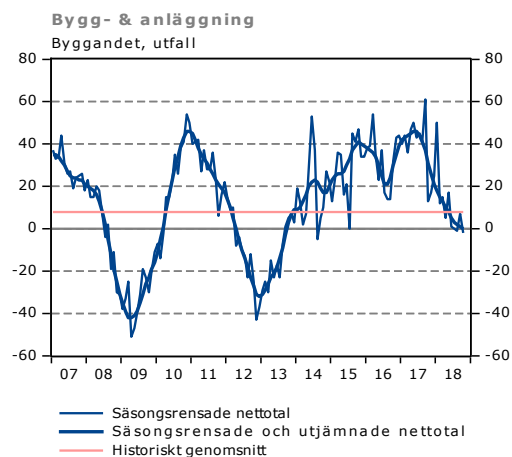
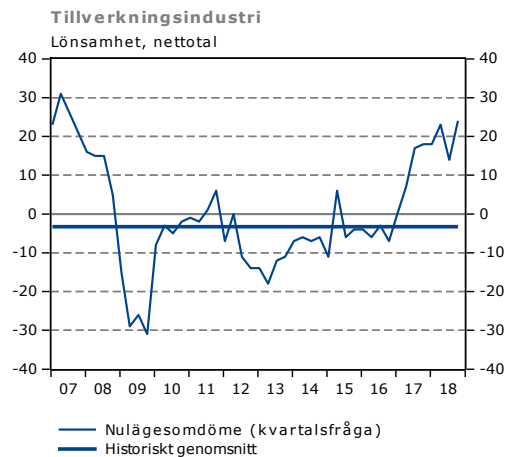
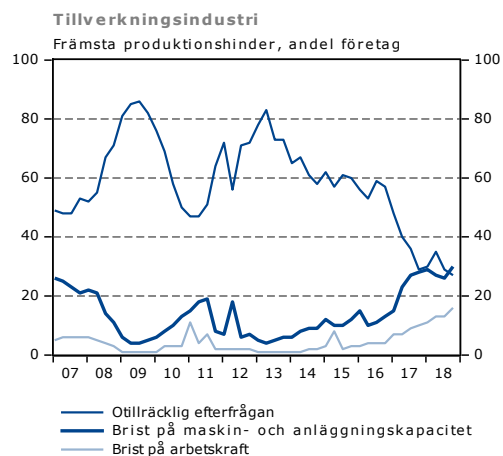
Säsongsrensade netttotal

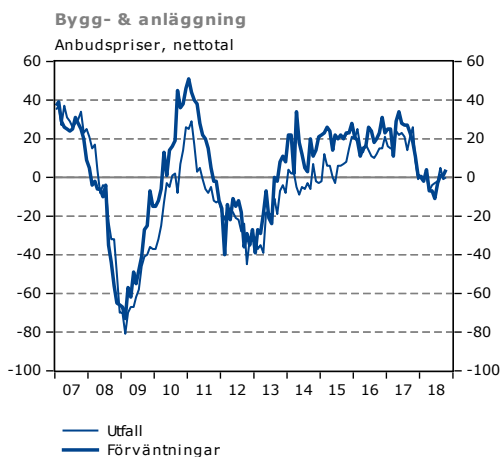
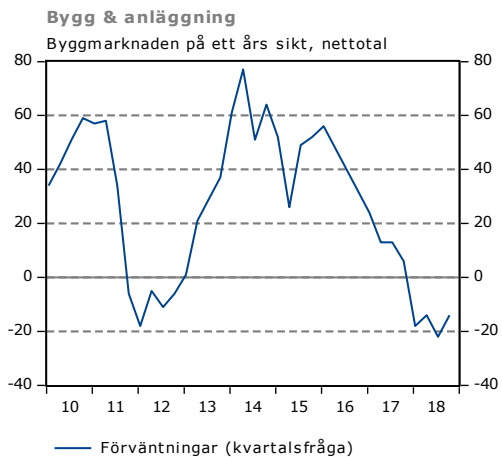
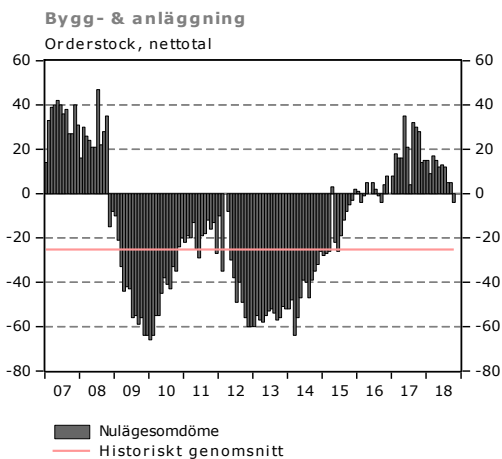
	Medel	jan 2018	apr 2018	jul 2018	okt 2018
Utfall och nuläge					
Produktionskapacitet	9	21	22	18	26
Kapacitetsutnyttjande (%)	84	87	88	88	88
Brist på arbetskraft	29	54	61	58	58
Yrkesarbetare	27	40	37	36	38
Tekniska tjänstemän	18	44	50	46	44
Lönsamhet	-3	18	23	14	24
Förväntningar och planer					
Orderingång hemmamarknad	9	21	13	11	12
Orderingång exportmarknad	15	15	17	20	19
Produktionskapacitet	11	21	20	34	35

Bygg- och anläggning

BYGGTAKTEN AVTAR

Utfall och nuläge: Byggföretagen rapporterar om ett ungefär oförändrat byggande de senaste månaderna. Under lång tid har företagen rapporterat om ett ökat byggande men trenden har varit nedåtgående det senaste året och nettotalet för frågan är i oktober det lägst uppmätta sedan augusti 2014.

Orderstockarna uppges ha ökat men i mindre omfattning än i september. Även omdömet om orderstockarnas storlek försämrades och det är nu fler företag som svarar att orderstockarna är för små.

Företagen redogör för en starkare sysselsättningsutveckling än normalt de senaste tre månaderna, men fortfarande anger en jämförelsevis mycket hög andel företag att arbetskraftsbrist är det främsta hindret för ökat byggande.

Byggföretagen rapporterar sammantaget om oförändrade anbudspriser de senaste tre månaderna.

Förväntningar och planer: Byggföretagens samlade förväntningar på de närmaste månadernas byggande är pessimistiska. Bilden skiljer sig dock mellan husbyggarna, som fortsatt är pessimistiska, och anläggningsbyggarna som är något mer optimistiska än normalt.

Förväntningarna på hur orderstockarna kommer att utvecklas framöver blev dock mer optimistiska, både bland hus- och anläggningsbyggarna.

Ungefär lika många företag uppger att antalet anställda förväntas öka respektive minska, vilket pekar på en ungefär oförändrad sysselsättning. Samtidigt är förväntningarna på byggmarknaden på ett års sikt fortfarande mer pessimistiska än normalt.

Anbudspriserna väntas stiga något de kommande månaderna, både bland hus- och anläggningsbyggarna.

Tabell 6 Bygg- och anläggning, månadsvisa frågor
Säsongsrensade netttotal

	Medel	jul 2018	aug 2018	sep 2018	okt 2018
Utfall och nuläge					
Byggandet	8	0	-1	7	-2
Anbudspriser	-5	-2	5	-1	0
Orderstock, förändring	5	16	30	22	8
Orderstock, nulägesomdöme	-25	12	5	5	-4
Antal anställda	-2	7	26	31	26
Förväntningar och planer					
Byggandet	13	15	0	0	-11
Anbudspriser	1	-3	1	1	4
Orderstock	11	17	22	16	31
Antal anställda	4	7	16	12	3

Tabell 7 Bygg- och anläggning, kvartalsvisa frågor
Säsongsrensade netttotal

	Medel	jan 2018	apr 2018	jul 2018	okt 2018
Utsikterna på byggmarknaden på ett års sikt	-7	-18	-14	-22	-14

Handel

MINSKAD FÖRSÄLJNING INOM MOTORFORDONSHANDEL

Utfall och nuläge: Handelsföretagen rapporterar sammantaget om ökad försäljningsvolym de senaste tre månaderna men signalerna skiljer sig åt mellan handelns olika delar. Parti- och dagligvaruhandeln rapporterar om en fortsatt mycket stark försäljningsutveckling samtidigt som andelen sällanköpshandlare som redovisar ökad försäljning är något lägre än normalt. Företagen inom handel med motorfordon rapporterar sammantaget om minskad försäljningsvolym de senaste tre månaderna.

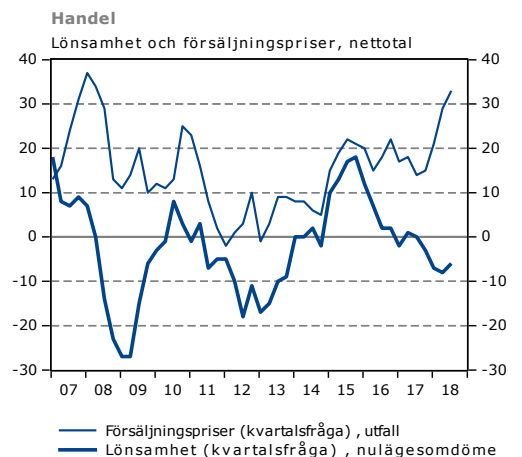
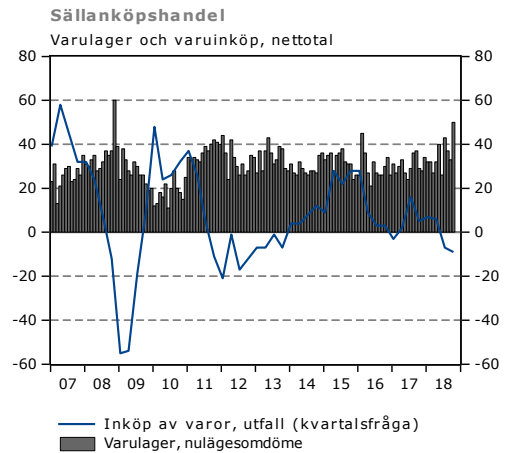
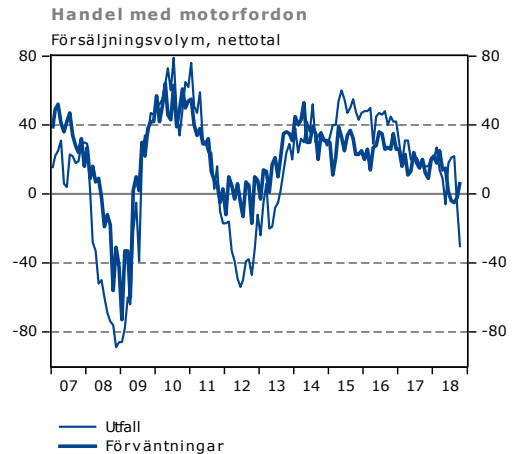
Varuinköpen uppges sammantaget ha ökat i ungefär normal utsträckning de senaste månaderna och den samlade bedömningen av varulagrens storlek är ungefär i nivå med det historiska genomsnittet. Inom både motorfordons- och sällanköps-handeln uppges varuinköpen dock ha minskat och bland sällanköps-handlarna är det ovanligt många som anser att lagren är för stora.

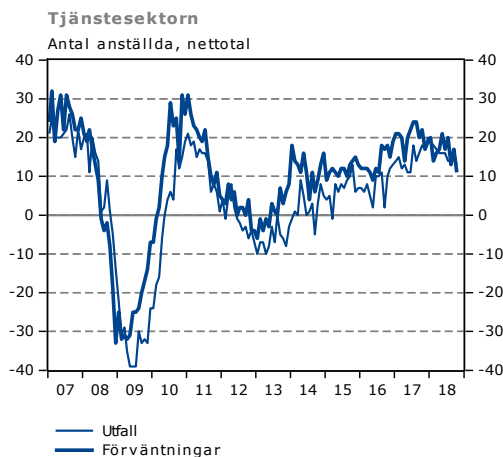
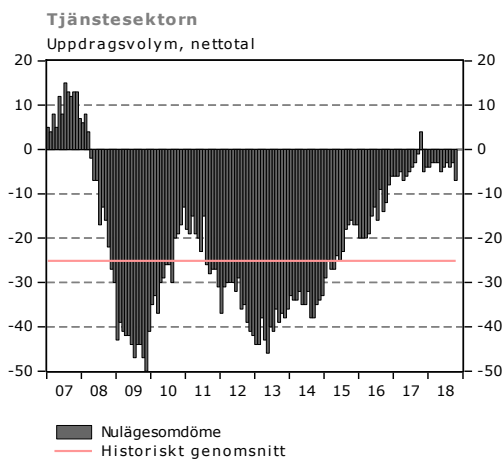
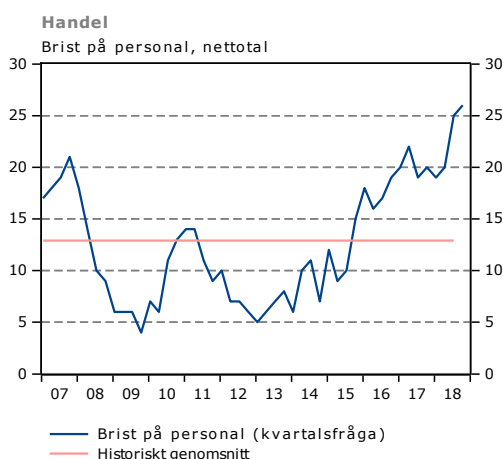
Antalet anställda uppges ha ökat marginellt de senaste månaderna. Andelen företag som anger att de har brist på personal är dock fortsatt betydligt högre än det historiska genomsnittet.

Försäljningspriserna har kunnat höjas i betydligt större utsträckning än normalt inom alla delar av handeln med undantag för handel med motorfordon som rapporterar om en mer normal prisutveckling. Handelns syn på lönsamheten har trendmässigt dämpats alltmer sedan början av 2016 och är nu ungefär i nivå med det historiska genomsnittet.

Förväntningar och planer: Handelsföretagens förväntningar på de närmaste månadernas försäljning fortsätter att vara förhållandevis optimistiska, likaså förväntningarna på försäljningssituationen på sex månaders sikt.

Varuinköpen förväntas öka i ungefär normal utsträckning på tre månaders sikt, liksom även antalet anställda. Försäljningspriserna väntas kunna höjas i större utsträckning än normalt.

Tabell 8 Handel, månadsvisa frågor

Säsongrensade netttotal

	Medel	jul 2018	aug 2018	sep 2018	okt 2018
Utfall och nuläge					
Försäljningsvolym	27	29	27	35	32
Nuvarande försäljningssituation	0	5	3	15	3
Varulager, nulägesomdöme	25	27	24	16	24
Antal anställda	3	4	6	7	4
Förväntningar och planer					
Försäljningsvolym	40	39	49	45	47
Försäljningspriser	16	35	31	35	26
Inköp av varor	22	19	29	18	19
Antal anställda	9	6	9	9	7
Försäljningssituation om 6 mån	39	42	46	44	49

Tabell 9 Handel, kvartalsvisa frågor

Säsongrensade netttotal

	Medel	jan 2018	apr 2018	jul 2018	okt 2018
Brist på personal	13	19	20	25	26
Lönsamhet	-6	-3	-7	-8	-6

Tjänstesektorn

BRISTEN PÅ ARBETSKRAFT ÄR REKORDHÖG

Utfall och nuläge: Tjänsteföretagen rapporterar sammantaget om en stark efterfrågeutveckling de senaste månaderna och omdömena om ineliggande uppdragsvolymen ligger över det historiska genomsnittet. Företagens verksamhet uppges ha utvecklats ungefär som normalt.

Sysselsättningen har ökat de senaste månaderna, men andelen företag som upplever brist på personal är trots det på sin högsta nivå någonsin. Störst brist rapporteras bland datakonsulter, landtransport och tekniska konsulter.

56 procent av tjänsteföretagen uppger att de kan öka produktionen givet befintliga resurser, vilket är ungefär i nivå med det historiska genomsnittet. Det främsta hindret för ökad produktion uppges fortsatt vara brist på arbetskraft. Ovanligt få företag uppger att det inte finns något hinder för ökad produktion eller att efterfrågan är otillräcklig.

Tjänstesektorn rapporterar sammantaget om höjda försäljningspriser de senaste månaderna och synen på lönsamheten är oförändrat starkare än normalt.

Förväntningar och planer: Tjänsteföretagens förväntningar på efterfrågeutvecklingen har sänkts något från förra månaden och är nu ungefär i linje med det historiska genomsnittet. Även förväntningarna på sysselsättningsutvecklingen har dämpats jämfört med föregående mätning, men är i en historisk jämförelse mer optimistiska än normalt.

Försäljningspriserna väntas kunna höjas i ungefär normal utsträckning de närmaste tre månaderna.

Tabell 10 Tjänstesektorn, månadsvisa frågor

Säsongrensade netttotal

	Medel	jul 2018	aug 2018	sep 2018	okt 2018
Utfall och nuläge					
Företagets verksamhet	22	17	21	24	21
Efterfrågan	19	28	21	30	29
Uppdragsvolym, nulägesomdöme	-25	-3	-4	-3	-7
Försäljningspriser	4	10	3	6	7
Antal anställda	1	14	14	16	13
Förväntningar och planer					
Efterfrågan	25	32	28	32	26
Försäljningspriser	10	13	6	9	9
Antal anställda	7	20	13	17	11

Tabell 11 Tjänstesektorn, kvartalsvisa frågor

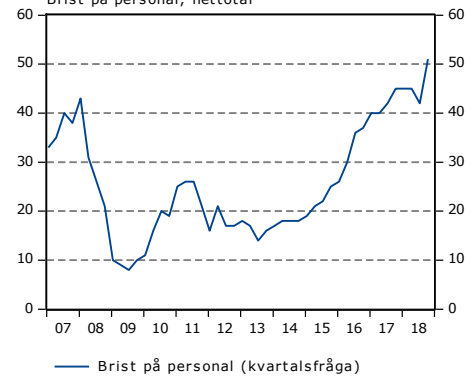
Säsongrensade netttotal

	Medel	jan 2018	apr 2018	jul 2018	okt 2018
Brist på personal	24	45	45	42	51
Lönsamhet	-5	2	3	2	3

Svaren samlades in mellan 28 september och 17 oktober.

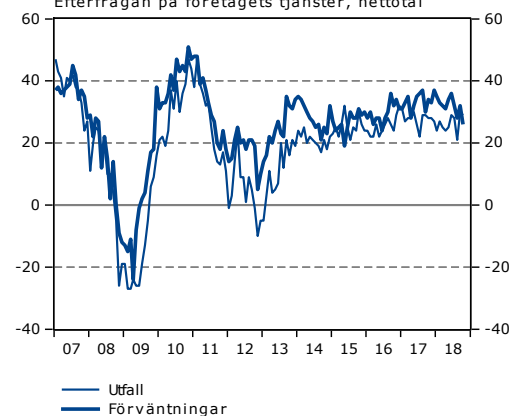
Tjänstesektorn

Brist på personal, netttotal

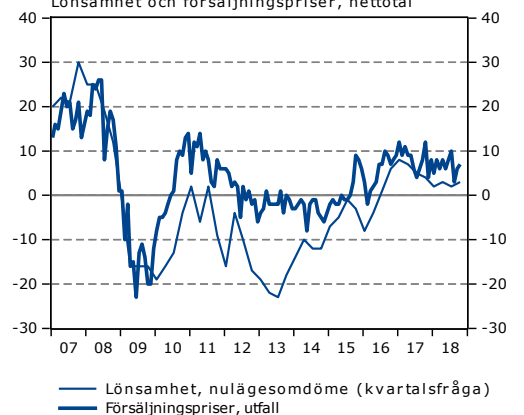
Tjänstesektorn

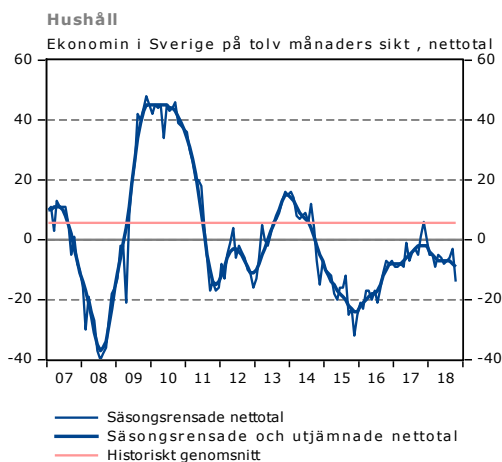
Efterfrågan på företagets tjänster, netttotal

Tjänstesektorn

Lönsamhet och försäljningspriser, netttotal

Hushåll

PESSIMISTISKA FÖRVÄNTNINGAR PÅ DEN SVENSKA EKONOMIN

Utfall och nuläge: Hushållens syn på såväl den egna som den svenska ekonomin dämpades något i oktober medan inställningen till om det i dagsläget är fördelaktigt att köpa kapitalvaror är oförändrat positiv.

Mot bakgrund av det allmänna ekonomiska läget bedömer hushållen att det är något mindre fördelaktigt än normalt att spara i nuläget. Samtidigt fortsätter andelen hushåll som svarar att de sparar i nuläget att vara jämförelsevis stor.

Risken att bli arbetslös bedöms ha minskat de senaste tolv månaderna.

Förväntningar och planer: Hushållens förväntningar på den svenska ekonomin blev mer pessimistiska i oktober. Förändringen var den största för frågan på tre år. Den är i och med nedgången den enda frågan i hushållsbarometern som ligger på en betydligt lägre nivå än normalt. Förväntningarna på den egna ekonomin dämpades också, men bara marginellt.

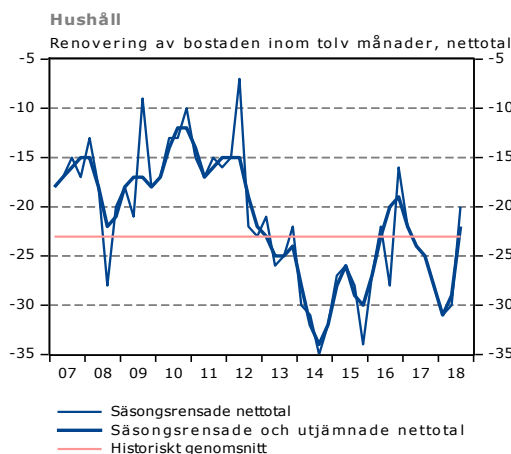
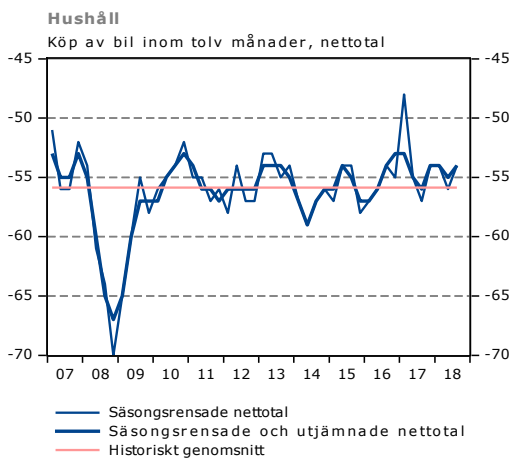
Hushållen planerar att lägga något mindre pengar på kapitalvaruinköp under det närmaste året i jämförelse med föregående år och en större andel hushåll än normalt tror att de kommer att kunna spara något de närmaste tolv månaderna.

Andelen hushåll som bedömer det som troligt att de kommer att köpa eller byta bil det närmaste året ligger på en ungefär historiskt normal nivå. Detsamma kan sägas om andelen som planerar att renovera sin bostad, där flera hushåll planerar att renovera i jämförelse med föregående mättillfälle i juli.

Arbetslösheten förväntas vara ungefär oförändrad det närmaste året.

Pris- och ränteförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt sjönk i oktober, till 3,2 procent. Samtidigt har förväntningarna på den rörliga bostadsräntan justerats upp på samtliga tidshorisonter.

Svaren samlades in mellan 1 och 15 oktober.

Tabell 12 Hushållsfrågor

Säsongsrensade netttotal

	Medel	jul 2018	aug 2018	sep 2018	okt 2018
Egen ekonomi nu	9	10	16	14	12
Egen ekonomi om 12 månader	19	18	19	19	17
Ekonomi i Sverige nu	-8	-1	-2	1	-3
Ekonomi i Sverige om 12 månader	6	-7	-6	-3	-14
Arbetslösheten 12 månader framåt	7	-6	-4	-4	-1
Inställning till kapitalvaruinköp nu	11	16	14	17	16
Inköp av kapitalvaror 12 månader framåt	-5	-11	-8	-8	-9
Fördelaktigt att spara nu	19	13	12	8	8
Sparande 12 månader framåt	47	47	61	61	59
Ekonomisk situation (sparar - skuldsätter sig)	56	61	68	74	72
Egen arbetslöshetsrisk nu	-9	-24	-19	-21	-21

Tabell 13 Inflation och boräntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	jul 2018	aug 2018	sep 2018	okt 2018
Uppfattad inflation nu	3,7	3,6	3,5	3,5
Förväntad inflation om 12 mån	3,5	3,4	3,5	3,2
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,24	2,23	2,26	2,34
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,62	2,56	2,62	2,84
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,38	3,20	3,25	3,41

Anmärkning. För en beskrivning av hur KI fastställer vilka observationer som ska utelämnas, se sidan 14 i Metodbok för Konjunkturbarometern på www.konj.se

Tabell 14 Hushållsfrågor - kvartal

Säsongsrensade netttotal

	Medel	jan 2018	apr 2018	jul 2018	okt 2018
Köp av bil inom 12 månader	-56	-54	-54	-56	-54
Köp av bostad inom 12 månader	-77	-78	-76	-79	-79
Renovering av bostaden inom 12 månader	-23	-28	-31	-30	-20

Skillnaden mellan Konjunkturbarometern och Inköpschefsindex för tillverkningsindustrin

Det senaste året har Konjunkturinstitutets (KI) konfidensindikator gett en bild av tillverkningsindustrin som skiljer sig jämförelsevis mycket från Swedbanks och Silfs Inköpschefsindex (PMI). Skillnaden förklaras främst av att indikatorerna innehåller olika enkätfrågor.

Fram till slutet av 2017 visade både konfidensindikatorn och PMI på ett mycket starkt läge. Sedan början av 2018 har dock PMI trendmässigt försvagats, även om den fortfarande pekar på ett expansivt läge. KI:s konfidensindikator har samtidigt fortsatt att peka på ett mycket starkt läge (se diagram 1).

PMI räknas fram som ett vägt resultat för fem frågor² och redovisas i form av ett diffusionsindex³. KI:s konfidensindikator beräknas som ett genomsnitt av resultatet för tre frågor⁴ och redovisas med medelvärde 100.

Tre av frågorna som ingår i PMI har närliggande motsvarigheter i Konjunkturbarometerns industrienkät. Inga av frågorna som ingår i konfidensindikatorn har dock någon närliggande motsvarighet i PMI-undersökningen. Om man beräknar en indikator utifrån de i Konjunkturbarometern PMI-nära frågorna, med motsvarande viktning som i PMI⁵, blir bilden mer samstämmig. Diagram 2 är utformat så att konfidensindikatorns värden på höger axel exakt motsvarar diffusionsindex på vänster axel.

Diagram 3 visar barometerfrågornas bidrag till konfidensindikatorn. Frågornas bidrag summerar till konfidensindikatorns avvikelse från det historiska medelvärdet 100. Den fråga som främst har hållit uppe konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin är frågan om orderstockarnas storlek i nuläget. Även frågorna om synen på färdigvarulagren och förväntningarna på produktionsvolymen har varit relativt starka jämfört med frågorna i den PMI-nära indikatorn.

² I PMI ingår fem frågor med olika vikt: Ordergång (i det egna företaget) 30%, Produktion (i det egna företaget) 25%, Sysselsättning (i det egna företaget) 20%, Leverantörernas leveranstider 15% och Lager (inköpt material) 10%.

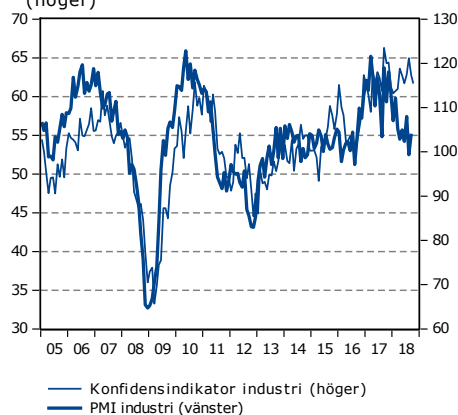
³ Diffusionsindex beräknas så att om alla företag svarar bättre blir index 100, om alla företag svarar sämre så blir index 0. Om lika många företag svarar bättre och sämre, så blir index 50. Ett index över 50 sägs peka på ett expansivt läge.

⁴ I Konfidensindikatorn för industrin ingår tre frågor med samma vikt: Totala orderstocken (nulägesomdöme), Färdigvarulager (nulägesomdöme), Produktionsvolymen (förväntningar). Dessa frågor ingår även i den konfidensindikator EU beräknar för alla medlemsländer.

⁵ De frågor som ingår i industrienkäten är produktionsvolym (utfall) (33%), sammanvägd ordergång (40%) samt antal anställda (utfall) (27%).

Diagram 1 Konfidensindikatorn och PMI

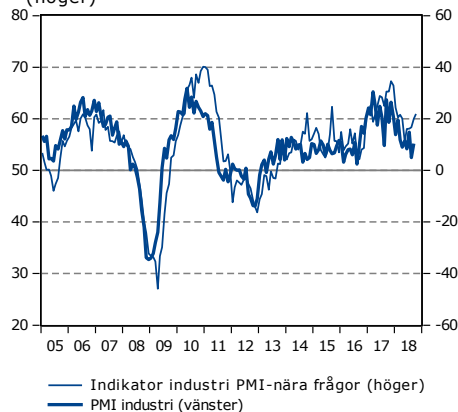
Diffusionsindex (vänster), konfidensindikator (höger)

Källor: Konjunkturinstitutet samt Swedbank och Silf

Diagram 2 PMI-nära indikator och PMI

Diffusionsindex (vänster), medelvärde netttotal (höger)

Källor: Konjunkturinstitutet samt Swedbank och Silf

Diagram 3 Frågornas bidrag till konfidensindikatorn

Källa: Konjunkturinstitutet